

Düörgő vasparipákon

Holnap, kora reggel, amikor mindannyian ünnepi ruhába öltözve szopora léptekkel igyekszünk munkahelyünk felé, hogy aztán részt vegyünk városunk dolgozóinak szünnapján, szemel, szívet gyönyörködve felvonulásán, akadnak majd olyanok is, akik egészen más céllal közelednek munkahelyük felé, honuk alatt a szokásos elemzős táskáikkal. Néhány perc múlva már acélszürke, vagy sötét, overaliban ott állnak munkahelyükön a zugó turbínák és szivattyúk, a mélyen szuszogó mozdonyok és a düörgő Dieselelek mellett, szakértelmével irányítják azok fázadhatatlan tevékenységét.

A CFR Fűtőház autómotor részlegén többen is ott szorgoskodnak majd reggel 8 órára készített elő a fűtő „paripákat”. Hat óra körül már az egész város tudni fog Brinzas Cornel, Tarcea Petru és Nicola Simion ottléteiről, mert ők hozzák működésbe majd azt a hangszert, mely az aradi üzemek színpadán nagyszerű szimfonikus zenekarának szerves tagja.

Nemsokára feltűnik majd két gépész s a segédgépész robusztus alakja is. Szinte magam előtt látom őket, Mihailovici Vasile és Cadar Aureli, amint gépek körül topognak. Egyikük az olajnyomást ellenőrzi, a másik a pófogó Dieselmotor körül tesz-vesz s így közben minden mozgó-pergő szerkezet szemeigyre vesznek.

Minden rendben — hangzik majd szókas szerint a gép alól, s a nyurga Vasile fületéről dübörgéssel készletre indulásra mozdonyukat s a rendezőpályaudvar felé irányítja. A kapuban azonban hirtelen megtorpan a Diesel.

— Mi történt — hangzik a segédgépész kérdése a mozdony másik végéből.

— Semmi különös — ugrik le Vasile —, csupán a zárszöcskék kell még feltűznünk. Ez is hozzátartozik a mai előkészülethez. Hiszen ünnep van.

Csakhamar ismét feltűnik nyulánk alakja, amint a váltásokon irodája felől közeledik futva, kezében két kis selyemzástól lobogtatva: egy égővöröset és egy nemzeti színt, melyeket a következő percben már ott lenget a vidám májusi szellő a mozdony merész ivő homlokán.

Néhány ügyes manőver után összeszedik a gyorsvonal vagonjait és odaállnak indulásra kész szerelvényükkel a pályaudvar peronjára. A munkából jövő gyorsan szállnak fel, helyet foglalnak a fülkékben. Kis idő múlva feltűnik a forgalmazó, s magasba lendíti a zöld színű indítókorongot. Dübörgőre zug fel a hatalmas gép, megremeg s lassan futásnak lendíti a szerelvényt. Alig néhány perc múlán már a brádi vonalon száguld szédítő sebességgel.

Hozzájuk hasonlóan holnap sokan ünnepének munkával: cikkázó áramot fejlesztenek, hűtővízzel táplálják a város hálózatát, emberek szállítanak messzi tájak felé. Mégis úgy érezzük, itt vannak köztünk, együtt örülnek majd velünk s együtt éltejük a pártot, mely minden győzelmünk irányítója és szervezője.

Tóth Sándor

Akikre büszkék vagyunk

DRAGOSTIN PETRU
CFR mozdonyvezető

HEGEDUS ELZA
Teba gyári szövőnö

TRUTU PETRU
a Gépjavító Üzem dolgozója

JELENCNIK GYÖRGY
a Vagongyár mestere

CSIKY EDGAR
agrári mérnök, Pécska

Dr. FRINCUS TEODOR,
a Nagykörház orvosa

BOKESCH HILDEGARD,
Alimentara HKSZ

MADARASZ KALMAN
vingai Spicul mtsz

Ünnepi sportműsor

Április 30-án

Labdarugás: Motorul—Strungul bajnoki mérkőzés, a Motorul pályán 17 órakor. Refacerea—FZ mérkőzés, 17 órakor a Banatul pályán. Mindkét mérkőzés a felnőttek városi labdarugó bajnokságának keretében kerül lebonyolításra. 16.30 órakor a Vagonul pályán, B-osztály helyi rangadó: Vagonul—CFR.

Röplabda: 16 órakor, Constructorul pályán, tartományi találkozó: Tricoul Rosu—Káransebesi Constructorul.

Május 1-én

Torna: Bemutató a csálai erdőben a legjobb aradi tornászok részvételével. Ludo: csálai erdő.

Május 2-án

Atletika: UTA, Tanulók Sportiskolája, Városi Sportklub 10 órai kezdettel az ICA pályán.

Kosárlabda: Foresta—Tanulók Sportiskolája (lányok) 9 órai kezdettel a Constructorul pályán. Constructorul—Tanulók Sportiskolája (fiúk) 10 órai kezdettel a Constructorul pályán.

Labdarugás: 9 órakor, CFR pályán országos ifjúsági bajnoki mérkőzés: CFR—Temesvári CFR. 14.30 órakor: országos ifjúsági bajnoki mérkőzés: UTA—Aninai Minerul, az Indragara pályán. (Jó idő esetén a mérkőzés az UTA pályán kerül megrendezésre). Tartományi, bajnoki labdarugó mérkőzés kezdődik 10 órakor a FZ pályán.

Május elseje, a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napja alkalmából a szerkesztőség munkaközössége szívesen köszönti a lap olvasóit, levelezőit, külmunkatársait és újabb sikereket kíván a szocializmus drága hazánkban, Románia Szocialista Köztársaságban való építésének kiteljesítéséért vívott küzdelmükben.

ÉPÍTKEZÜNK...

(Folytatás az első oldalról)

Belépek a kapun és megnyomom a jobb oldali, egyes számú ajtó közelében lévő csengőgombot. Itt lennék hát Boldogék küszöbén. Boldogékat boldog, bár jól látom, hogy a bejáraton lévő réztáblára a Győri nevet vészték. Hogy miért nevezem őket Boldogéknak? Azért, mert városzerte így emlegetik azokat a családokat, akik számára először utaltak ki tömbházlakást.

S boldogok is, olyan hatalmas boldogság tölti el őket pártunk és kormányunk e szeretetteljes gondoskodása nyomán, amilyet szívtük-lelkük csak elbírt. S indokolt az életörömük, hiszen „Jól”-nukban a kényelem vert talvát. Győri Pál festőgyári munkás lakásában például két szoba, egy tárgaszoba, meg aztán a fürdőszoba és a többi mellékhelyiség biztosítja a komfortot.

Győri Rozália, a ház asszonya helyet kéri, miután megmutatta „birtoklalmát”. Eleinte elfogódtan válaszolt a kérdéseimre, aztán egyre jobban belemelegszik. Ebben Palika, szép, okos, hetedik fia is segít, aki ott készült a konyhaasztal mellett.

Mosolyogva mesélik, hogy a júcuka éppen a napokban mérte fel a lakást, házifeladatként el kellett készítenie annak tervrajzát.

Az egyik szoba négyszer négyes, a másik meg csaknem háromszor négyes — magyarázza a kis „építész” olyan lelkesen, hogy nem is szükséges más bizonyíték arra, miszerint Győriéknek az „új” lakás még most sem vésztett semmit abból a fényből, amely a költözést követő első napokban, ide s oda két esztendővel ezelőtt ö-

vezte. Mégis felteszem a kérdést: — Boldogok? — Gondolhatja! Hiszen mielőtt ide költöztünk volna egyetlen szobácskában laktunk négyen, a

Az új lakók egészségére

férjemmel, meg a két aprósággal, Palikával és Mariával... Lám milyen találat ebben az esetben is a nép ajkáról jött el nevezés: Boldogok.

Bucst veszek az Artilleriei utcától s a jele a blokk felé veszem utamat, amelyet a legutóbb adtak át a lakóknak. Nincs is rosszabb, itt emelkedik a Varga Katalin utcában, a tizenötös számú telken. Háromemeletes, husznál is több garzonlakást foglal magába. A B-lepcsőház áttegyezett a táján nyitott be s a legelső szinten lévő tizenkettes lakás felé veszem utamat, mert úgy hallottam, hogy Rosca Traianék a legfiatalabb „Boldog-nemzetségek” tartóznak, talán éppen ők költöztek legutóbb át az új blokkba, amely tavaly decemberben készült el.

Szívesen, csupamosoly fiatalasszonyka nyit ajtót. Zavartan kér elnézést, hogy az előszoba kissé rendezetlen, de éppen a kredencet rakosgatja, mert itt, az új házban mindig akad valami igazítani, csinosítani való.

Apa és leánya

— Citi e soarele de sus...

A szoprán hang könnyedén szárnyalt a magasba, betöltötte a szinpadot, a zsufolásig megtelt nézőteret, ahol szinte lélegzet visszafogva figyelte a tömeg a nemzeti viseletbe öltözött tőrekény kislány énekét. Amikor elnémult a vasutasok kis „pacsirtájának” ajka, dübörgő taps és ujjazás jelezte, hogy tetszett a dal és szeretnék újra, meg újra hallani.

Névtől már régebben is hallottam emlegetni, de személyesen csak itt, a folklor verseny városi szakaszán ismerlek meg Nastase Voichitát, a vasutasok tíz legaválóbb népdalszolistájának egyike. Itt tudtam meg, a verseny izgalomtól fűtött külszár közölt, hogy még csak tizenhat éves lesz és már négy éve műkedvelősködi.

Hogyan került a kis diáklány a vasutasok klubjába?

A kérdésre elmosolyodott. — Edesapám vasutas és lelkes műkedvelő. Vele jöttem először a kulturesoportba. Együtt szerepeleltünk, csak hogy ő hangszeren játszik.

Könnyen barátkozó kedves ember Nastase Dumitru. Ő szintén már gyermekkorában eljegyezte magát a művészettel, akárcsak kislánya. Mindössze hét éves volt, amikor furulyázni kezdett. Kamasz korában azután Lippára került, ahol vasárnapiként gyakran hallotta a legényeket klarinéton játszani, megtetszett a hangszert, elhatározta, hogy ő is megtanulja kezelni. Amikor már kicsit tudott a hangszertel bánni, vásárolt egyet. Persze csak úgy a saját kedvtelésére játszott. Komolyabban csak négy évvel ezelőtt kezdett tanulni, amikor aradi vasutas lett. Azóta már nem egyszer önállóan, és mint szólista is fellépett a nyilvánosság előtt.

Rendkívül tehetségesek mindketten — mondotta rólok Popetiu Mircea, a Vasutas Klub igazgatója. Ugy hallottam Voichitát öccse, a kis Ion is szeretne zenélni tanulni. Az apja meg nem engedte, mert gyermek. De néhány év múlva — fogadni merék — egy akkordéonossal bővül zenekarunk létszáma.

L. H.

Két óra történelem

A hatalmas nyitott könyvben lassan tozabb fordultak a lapok. Minden lap egy-egy kiemelkedő esemény pártunk történetének negyvenöt esztendőjében... A pernyáival művelődési otthon nézőterén több, mint százötven szemépr szegződött ezen a délutánon a kiállítás, szépen feldiszlített szinpadra, több, mint százötven nő és férfi fiatal és az idősebb korozó képviselője figyelt lélegzet visszafogva a versekből és prózából összeállított irodalmi rendezvényt, amelyet a Román Kommunista Párt megalakításának 45. évfordulója tiszteletére a Központi Könyvtár szervezett.

A Május 1-i és 2-i kulturális rendezvények műsora

Május 1-én

(KEDVEZŐ IDŐ ESETÉN)

Kulturpalota: 17 órai kezdettel: a Vagongyár, Artex szövetkezet, Vörös Triko, Posta, az Allami Filharmonia együttese mutatnak be művészi műsort.

A csálai erdő szinpadán, 16 órai kezdettel: a Szerzemgépgyár és a Gépjavító Üzem műkedvelői lépnek fel.

(KEDVEZŐ IDŐ ESETÉN)

A Kulturpalotában, 17 órai kezdettel, a fentemlíttettek.

A December 30 gyár klubjában, 17 órai kezdettel: a December 30, a Teba és a November 7 gyár műkedvelői szerepelnek.

A Vörös Triko gyár klubjában 17 órai kezdettel: a Készruhagyár és a Higiena szövetkezet műkedvelőinek műsorát láthatjuk.

Május 2-án

(KEDVEZŐ IDŐ ESETÉN)

A Kulturpalotában, 16 órai kezdettel: a Szerzemgépgyár és a Gépjavító Üzem, a Mezőgazdasági Iskola, valamint a Vagongyári szakiskola együttese mutatnak be művészi műsort.

A csálai erdőben szintén 16 órakor kezdődik a CFR és a Butor-

gyár művészegyütteseinek bemutatója.

(KEDVEZŐ IDŐ ESETÉN)

A Kulturpalotában, délelőtt 10 órakor: a Pedagógiai Iskola, a Vagongyári Szakiskola, a Mezőgazdasági, valamint az Egészségügyi Iskola növendékei szerepelnek.

A Kulturpalotában, 17 órai kezdettel: a Szerzemgépgyár és a Gépjavító Üzem műkedvelői lépnek fel.

A December 30 gyár klubjában, 17 órai kezdettel: a December 30, a Teba és a November 7 gyár műkedvelői szerepelnek.

A Vörös Triko gyár klubjában szintén 17 órakor szerepel a Butortyán és a pernyáival művelődési otthon műkedvelői együttese.

A televízió műsora

Szombat, április 30.

19 Hírek. 19.15 Gyermekműsor. 19.30 Iskolásoknak: Dalok és táncok. 20 TV-enciklopédia. 21 Meghívtunk: Franca Siciliano — Olaszország. 21.20 Filmrport. 21.35 Színház — A lélekfelelős — rövidített szöveg AL. Mirodan szindarabja nyomán. 22.30 Zenai miniatűrök. 23.10 Hírek. 23.20 Időjárás jelentés.

Vasárnap, május 1.

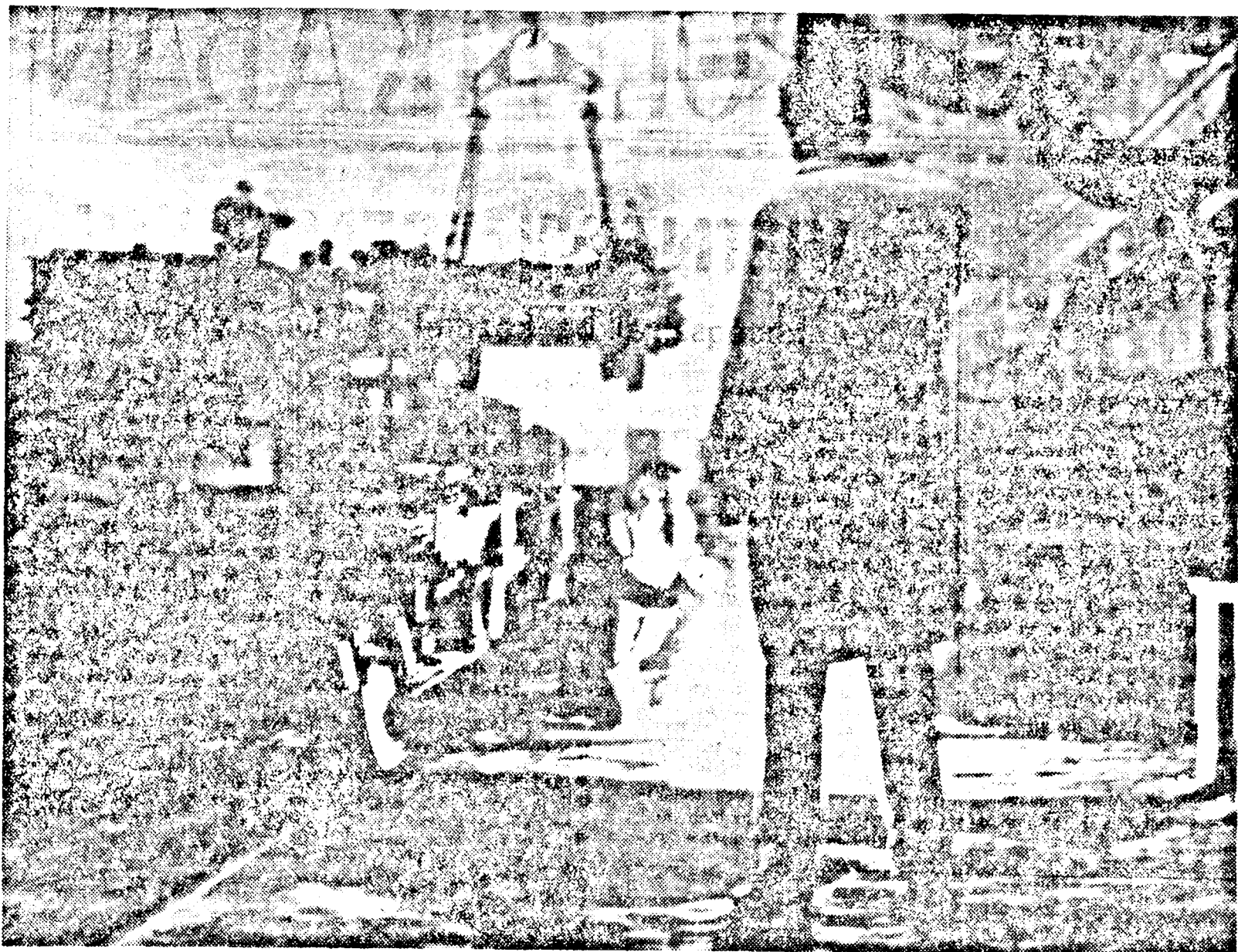
9 körül: A fővárosi dolgozók Május 1-i nagygyűlése és felvonulása. 18 Híradó. 18.15 Május — verses műsor. 18.30 Metszetek — az AL. Sahia stúdió filmrport. 18.45 Filmvarieté. 19.30 A Steaua és Rio de Janeiroi Vasca da Gama labdarugó mérkőzés. Születben rajzfilmek. 21.15 Szórakoztató zenei műsor. 22.20 Film. 23.20 Híradó.

Hétfő, május 2.

17 Petrolul—Farul labdarugó mérkőzés. 19 Híradó. 19.15 Ifjúsági esztendő — szórakoztató zene. Köztársasági Bukarestből, Iasi-ból és Ploiesti-ből. 20 Operatest. Florimond Herve: Mam'zelle Nitouche. Előadja az Allami Operettszínház együttese. Születben: sport. 22.45 Híradó. 23.05 Időjárás jelentés.

PIONIROK

„Gondolkodó” gépek között

A Vagongyár virággal, zöld fűszalaggal szegélyezett, aszfaltzott útjain jár. Az új munkacsarnokok mellett koppannak lépteim, majd megállok az egyik egbe meredő kémény árnyékában. Üzenet száll felém a falak mögül: szinte hivatott a hegesztők vibráló kék fénye, a gépek egyhangú mormolása, a légkalapácsok dobantása.

Megrohannak a gondolatok. Vajon a husz és egyéne hány évvel ezelőtt földig lebombázták, csak itt-ott meredező, fűszkös falak közül hogyan sarjadt ki ez a termékeiről világszerte ismert gyárkolosszus? Vajon gondolt-e valaki arra, hogy országépítő tervekkel egyetlen, arányilag rövid időszakban — hat év alatt — több, mint 20 ezer teher- és személyszállító vagon görült ki a gyár kapuján? Vajon megálmodta-e, két évtizeddel ezelőtt a kisinas — aki nek akkor kalapácsot nyomtak a kezébe és úgy bocsátották utnak a „munka mezejére” — hogy 1966-ban „gondolkodó” gépek, elektronikus agy-vezérlésű aggregátok munkáját vigyázza majd? Aligha. Hiszen a mai valóság a legmerészebb álmokat is túlélté.

Kalapács és elektronikus agy

Betérek az öntőkhöz és az anyagszállítókhoz, a gépműhelybe és a forgácsoló osztályra; átlépek a 2. részlegre is — sok az új gép, az új felszerelés. De sok az új meghatározás, az új elnevezés is. Sejelek Ioan gépbeállító lakatos-sal találkozom. Egy komplex gépberendezésre mutat: — A vagonok zsírozó-dobozának megmunkálását végzi ez a gép — mondja — emberi beavatkozás nélkül. — Hogyan? — kérdelem. — Vezérlő berendezéssel. Önműködő elektronikus aggregát el. Haza gyártmány! Három műveletet végez egyszerre. Két helyen esztérgálást és egy helyen marást. Az anyag rögzítése mágnissal történik. Gombnyomásra indul a gépezet és az elektronikus berendezés végig és az elektronikus pontoságára. Mutatja az ezüstszínű szekrények bonyolult műszereit, ahonnan az „irányítás” történik. — Ezek a „lamellák” — így nevezik az egyik szerkezet lapjait — rögzítik az ember utasítását. — Iacscu Nicolae, a gép „örzöje”, aki nemrég még egyszerű esztérgályos volt, így nyilatkozik: — Korszerű ipar, elektronika nélkül ma már elképzelhetetlen. Meglepő, hogy milyen természetesen veszi a tudomány térhódítását a vagonépítésben. Lelkesen beszél a diódáról, a tranziszto-

„Meeszelidül” az acél

Közös nevezőre jutott az acél és a felvágása a Vagongyárban. Kis-sé furcsán hangzik, de mégis való igaz, hogy egy karvasszágú acélrudat ma már azonos időmennyiség alatt lehet a körkörös feldolgozóval, mintha fából lenne. Nagy József főmester vezet az acélvágó „körkura” mellé — mely alig különbözik a jól ismert fagyógéptől — és szemtanúja voltam a „csodának”: a fűrészt egyetlen másodperc alatt kettévágta a rudat. És erről a gépről így beszélnek: — Egyszerű kis gép — kezd a főmester —, azt hiszem, rövidesen elkészül egy újítás is, hasonló mozgó körkura alakjában. Mert kérem, azt lehet egyik üzemszálványról a másikra szállítani. Kerekében gurul — oda, ahol éppen szükség van rá. Tehát az új gépek, mechanizmusok megkezdése itt, a Vagongyárban ugyiszólván a kiindulási alapot veti meg a komplex gépésítés útján. A továbbfejlesztés, a tökéletesítés, a mai ember jellemzője. Újítók és műszakiak keresik a

termelés magasabbrendű formáit, mert céljuk közös. A gondolat, az elképzelés, az alkotási szellem ki-röppenhethet az agyból és a csodával határos dolgokat művelhet. Ilyen lesz talán a mozgó „acélszele-tő” is.

Merre mutat az iránytű?

A legszebb és a legtekélyesebb komplex automatizált gépsor a gyár 2. részlegén talált otthonra. Itt készülnek a gyűrűs rugók valamennyi vagonjáték számára. Hogy ez mit jelent? — A mai technika állása szerint ezek a legtekélyesebb vagonrugók — magyarázza Curt Gligor, aki a hatalmas gépsorport munkáját „kíséri szemmel”. Mert neki csak az a feladata, hogy ügyeljen a berendezés működésére, figyelje, no-hogy az elektronikus agy „elfelejt-sen” valamit. Tökéletesen dolgozik a gép, e-gyedül — mosolyog a „felvigyázó” és elmeséli, miként készül el 45—50 darab rugósgyűrű edzése, ke-zelése hét perc alatt anélkül, hogy valaki kézzel érintené azokat. Az okos gép fotokellája meglátja a legkisebb rendellenességet, a mikronon meghallja az idegen za-jokat, a tapintók pedig jelzik, ha valami nincs a helyén — ime mi-vel ruházta fel az ember a gépe-ket, hogy azokat saját javára a természetes szolgálatába állítsa. Az elektronika térhódításával ta-lálkozunk a Vagongyár számos részlegén. Erről beszélnek egy-re többször a dolgozók: az automatizá-lás tehát központi kérdéssé vált.

Erre mutat tehát az iránytűt. Sok minden kimaradt még eh-ből az ünnepi riportnak készült írásból. (Nem említettem például a most készülő 280 tonnás vagon-orlást, amely 20 tengelyen gördül majd és saját gépekkel, emelőda-rukkal rendelkezik: egymaga végzi a ki- és berakodást. Nem említe-tem a sok új, tökéletesített gépet). De mindent nem lehet egyetlen cikkben megírni.

Bucsurum a vagonépítőktől. Az udvaron mindenfelé virág, fiatal, zöldbe borult fák. Ifjú korát éli a természet. A gyár is!

Török István

Hegesztő pisztoly ivítyének áradatában az ember és a gép.
(Kelen F. felvétele)

Rövid számvetés

Városunk valamennyi ipari egységének dolgozói kiváló sikereket értek el május 1. a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napja és május 8. az RKP 45. évfordulója tiszteletére. A dolgozók lelkes munkájáról, az elért eredményekről több levelezőnk küldött tudósítást a szerkesztőségbe.

Szilgyártó István levelezőnk a szerszámgépgyáriak eredményeit taglalja írásában. Rámutat arra, hogy a szorgos munkaközösség nemcsak teljesítette, hanem lényegesen túl is szárnyalta vállalásait. Így például az árutermelési tervnél a felajánlott 500 ezer lejes túlszárnyalás helyett 518 000 lejt értek el. Ugyanakkor az önköltség csökkentése révén 230 000 lejt takarítottak meg. Az elért eredményekhez az üzem valamennyi dolgozója hozzájárult, de főleg az 1., 3. és 5. részlegek munkaközösségei tüntek ki teljesítményeikkel.

Szép sikerekről számol be Pálfi Ernő késszruhagyári tudósítása is. Az országsszerte elismerésnek örvendő gyár munkaközössége számos szebbnél-szebb fehérneműt, ruhát, kabátot állított elő. Az össztermelési mutató valóráváltásával kapcsolatos felajánlások 103,44 százalékkal teljesítették. Ugyancsak ilyen arányban valóult meg az árutermelési előirányzat is. A két jelentős ünnep tiszteletére a gyár dolgozói 8500 darab különféle készruhát készítették. Ev elejétől több, mint 2 százalékkal növekedett az extra és 1. osztályú termékek volumene.

Mint minden alkalommal, most is a kommunisták azok, akik a legkimagaslóbb sikereket érték el. A Sávoii Ileana vezette 1. részleg munkaközössége 105,48. a Ianculescu Iosif által irányított szabászok pedig mintegy 102 százalékkal érték el a felajánlásaikat. Az egyéni versenyben Cornes Silela, Tamas Elena, Toth József, Tira Petru, Trifoi Ioana, Ambrus Elena, Ehrengruber Op-rita, Dirlea Ecaterina és számos más dolgozó tünt ki.

1966. április 28. az argesi vízierőmű alagútjának építői utolsó rchamarú indultak az év-ezredes szikla ellen, a legyárték ellenállását. A robbantás porán az építők lelkesen össze-álekkeltek, kezük szorítottak egymással, hosszasan éljenek-tek. Négy és fél esztendője vi-vata kérelmetlen harcol a hegy szívében a kemény szikla ellen. Azóta minden tízedik percben robbantás morajlott az Arges felett. Április 28-án az utolsó robbantással átljurlak a vízierő-mű alagútjának utolsó sza-kaszát. Új fejezet született a vízierőmű építésének történeté-ben: a turbínától le egészen Oestig, 11 230 méteren új me-derben folyik az Arges vize.

1962 októberében történt. Megérkeztek a geológusok, és kijelölték a vizek új föld alatti útját. Ezután megkezdtek a békési építőtelerpöl, a Zsilvöl-gyéből és a környékről az épí-tők ezrei. Kemény harc várt rá-juk, talán éppen ezért jöttek a legjobb mesterek az új építőle-ple. Megkezdődött a roham. Corbeni-ben, Rotundán, Arefen, Sterescun, mindenütt az embe-rek versenyre keltek az idővel, a kivitelezési határidőkkel. S

Mindig ünnep

— Vannak örökké fénylő ünnepek. Evről-évre ismétlődnek, ragyogásuk mégsem kopik meg. Ma is éppen olyan díszesek, mint huszonegy évvel ezelőtt, az első szabad Május elseje. — mondotta Kapesos András bácsi, a pécskai Steagul rosu mezőgazdasági termelőszövetkezet tagja.

De milyen is volt az az emlékező Május 1? — Amikor mi ünneplőbe öltöz-tünk, távol nyugaton még ropog-tak a fegyverek. Messze valahol még dúlt a háború, életek gver-tája lobbant el, de mi már ün-nepeztük a reggeli, az élők haj-nalhasadását, a boldog szabadsá-got. Nálunk már elapadt a zo-kogás. Eltűntek a gyászszene szív-bemarkoló akkordjai. S most, per-cnyi csend után, az öröm himnu-sza, az életet üdvözlő hatalmas kórus szólalt meg...

Igy emlékszik vissza a hetven-egy éves Gáspár István bácsi, a pécskai Avintul mezőgazdasági termelőszövetkezet tagja. — A munkások még befőrt ab-laku műhelyekben dolgoztak, a romok alól ásták ki a gépeket. Felperzselt, tankok tapcsa föld-eken láttunk munkához. Azokon a földeken, amelyeket most már mi-neknek mondhattunk. Magunk gaz-dajai lettünk. Nem volt könnyű, hiszen szegények voltunk. De a-kárhogy is volt, örültünk, szabá-dok voltunk.

Virágozik az orgona, zöldell a határ. Ünnepre készül a termé-szet, ezrek és ezrek, munkások és mezőgazdasági szövetkezetek tag-jai. — Soha azelőtt nem készült

ünnepre a nép olyan feltre készen, olyan határtalan erővel karjaiban és szívében. Friss szél fújt és lázas igye-kezet töltötte be minden óránkat. Kisőpörni a régit, a rosszat, hogy magja se maradjon. Majd mi! Mi megmutatjuk, milyen hazát kell építeni. Ezekkel a gondolatokkal indultunk az első szabad Május 1-i felvonulásra. — Emlékezik vissza Kapesos bácsi.

— A központból indultunk zász-lóerdő alatt a „rajcsik” terre. Ma már be van építve. En négy fehér galambot vettem s azt engedtem el. A béke üzenetét küldtük Ber-lin felé. — meséli Gáspár Mária néni. — Zengett a dal. Az Inter-nacionálé akkordjai minden em-berben különösen felemelő érzést kellettek.

— Caneplőbe öltöztem, ma-gamra huztam egyszál ruhámat, amely olyan volt, hogy ma még munkaruhának sem venném fel. De nem ez számított. Hanem az, hogy éltünk, szabadon éltünk, — mondotta Kapesos bácsi.

A huszonegyedik szabad májust ünnepeltük. Ennyi idő alatt egye-sek megőregedtek, mások éppen csak felnőttek. Új világunkban nemzedékek élnek, akiknek min-den élménye, tapasztalata ehhez az időhöz fűződik: az első szere-lem, vagy az, hogy már ösziünk. De nem volt mindig ilyen szép ez a munkás ünnep.

— Csak a szívünk mélyén ün-nepeztünk. Titkos találkozókat szerveztünk vagy majálisokat tar-toltunk. S ott, a vidám forgatag kelles közepén, nagy gondó-ról beszélgettünk, olyan jövőről, a-melyben emberségesen élhetünk. Az akkori ünnepek vigasztalnak bennünket: talán jobb lesz... me-séli Gáspár bácsi.

Aztán teltek az évek, az első szabad Május 1. után jött a többi. S mindegyik örömteliesebb volt.

Szétoszlott a ropogó, égő romok füstje is.

— 1947 május 1-én jelent meg nálunk az első traktor. Ez újabb életereit adott nekünk. Majd 1950-ben megalakult az első mezőgaz-dasági szövetkezet. Az a Május elseje mindennél szebb volt szá-munkra — meséli Kapesos And-rás. — Hosszu utat tettünk meg azóta. En és még sokszáz ünne-szelen paraszt. Ma háromszor he-tár földet mondhatunk magunké-nak. Szövetkezetünk álló alapja 5 765 052 lej.

— Öreg vagyok már, de azért még minden évben ünneplem a dolgozók nemzetközi szolidaritá-sának napját. En azt mondom, hogy egyszerű eredményeink nem feleltethetik el velünk hon-nan indultunk — gondjaink ár-nya pedig nem takarhatja az el-múlt két évtized ragyogó sikereit — mondotta Gáspár bácsi.

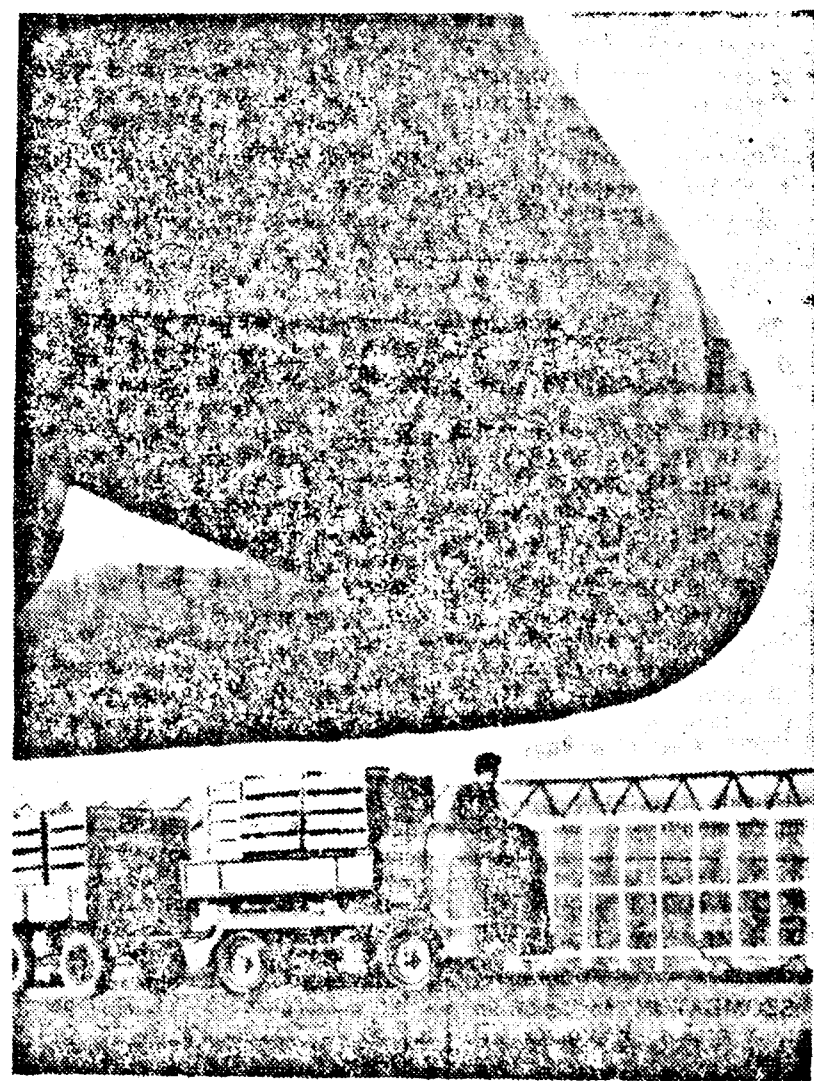
Járom az utcát, figyelem az embereket, a fiatalokat. Arcukról vidámságot, gondatlan jókedvet olvasok le. Lehet, hogy egyidősek az első szabad májussal, vagy ta-lán fiatalabbak. Ok már ezt a májust ismerik. Minden ami körül-löttünk van, nekik örök időköl fogva létezik.

Parasztunk és leányok, terme-lőszövetkezeti tagok, arra az ün-nepre készülnek, amely huszon-egynéhány évvel ezelőtt még ár-szegette a köteleket, ottont keresett magának közöttünk, s beteljesíteni jött azt a gondola-tot, melyet Ady Endre így fogal-mazott meg:

„Holnap már minden a miénk lesz, Hogyha akarunk, hogyha merünk”.

Május 1. mindig ünnep, mindig vidám, gyönyörű és harco-skedvű, örökké fiatal marad.

Kovács Sándor

AZ ARADI ÜVEGHÁZ KOMBINÁTBAN

Az utolsó robbantás Argesen

betonozók száz métert haladnak előre havonta.

Rolunda azonban különleges helyet foglal el az alagút épí-tésének történelmében. A rotun-dai szikla nem volt hajlandó engedni az ember akarátának. Hiábavalónak bizonyult a bá-nyászok tapasztalata, a szakem-berek számítása. Körülbelülugy történtek a dolgok rotundán is, mint Manole mester híres le-

méternyi előhaladás rengeteg gondot, de ugyanannyi próbál-kozást, kísérletet jelentett. Mert a bányászok nem hagyták ma-gukat, nem engedték, hogy a hegy fölöttük kerekedjen. Tudat Moraru kommunista és munka-társai új furási módszer után kutattak. Es sikerült is a meg-el-dést találniuk. A szikla enged-ni kezdett, több mint 3,5-sze-re sen növekedett az előhaladási se-besség, az önköltség viszont

csaknem felére csökkent. A módszert átvette az Arad Pavel Otel brigádja is, amely hasonló körülmények között dolgozott a Rotundán felüli részen. A bri-gád is rövidesen elérte a havi 40 folyóméter előhaladási se-bességet. Ilyen munkaház mellett április 28-án Otel bányászát a föld alatt szorították kezét Paul Tihancu bányászbrigád-jával. Az alagútrész tíz nappal határidő előtt furlak át. Siker koronázta kilátó erőfeszítései-ke, szenvedélyes munkáját.

Feljegyzéseiből néhány jel-lemző adatot említenk: ha tíz tonnás vagonokba rakunk az egész megmozgatott meddő tö-zetet és kiöntött betonmennyi-séget, több mint 1600 kilométer hosszú szerelvényt állíthatunk össze. Csupán az itt fel-használt betonból tíz méter szé-les múfalat lehetne építeni a ví-zierőmű gátjától egészen bi-karest központjáig. Ime két jel-lemző számadat, két félszázó-lény az ember és a hegy harca-ról, az öt éves tero egyik fontos objektuma újabb szabványok befejezéséről.

I. Boclu,

az Agerpres Arges tartományi tudósítója

40 468